

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 1
Rotel 11

DOM
2020-12-14
Göteborg

Mål nr
B 4898-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Göteborgs tingsrätts dom den 3 september 2020 i mål nr B 2235-20, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagaren Viktor Törneke
Göteborgs åklagarkammare

Motpart (Tilltalad)

DAN Ewert Ivarsson, 19550405-5210
Grangården 3, 435 31 Mölnlycke

Offentlig försvarare: Advokaten Mia Sandros
Västra Hamngatan 20, 411 17 Göteborg

SAKEN

Hets mot folkgrupp

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Med ändring av tingsrätts dom dömer hovrätten Dan Ivarsson enligt 16 kap. 8 § första stycket brottsbalken, i dess lydelse före den 1 januari 2019, för hets mot folkgrupp vid tre tillfällen till villkorlig dom.

Dan Ivarsson ska betala en avgift på 800 kr enligt lagen om brottsofferfond.

Mia Sandros ska få ersättning av allmänna medel med 4 388 kr, varav 3 510 kr för arbete och 878 kr för mervärdesskatt. Staten ska stå för denna kostnad.

Dok.Id 584260

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax
-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten bifaller åtalet och bestämmer påföljden till villkorlig dom.

Dan Ivarsson har motsatt sig ändring av tingsrättens dom.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har tagit del av samma bevisning som tingsrätten.

Det är utrett att det under i åtalet angivna dagar från Dan Ivarssons Facebook-konto gjordes inlägg med det innehåll som åklagaren påstått och att inläggen spreds genom publiceringen på Facebook. Uttalandena gav uttryck för missaktning för andra i enlighet med vad som anges i gärningspåståendena.

Redan det förhållandet att inläggen gjordes från Dan Ivarssons konto talar för att det var han som skrev dem. I samma riktning, och emot invändningen att inläggen gjordes av någon som kapat kontot, verkar att inläggen förekom under en så lång tidsperiod som nio månader och med flera månaders mellanrum. Till bilden hör också att det även den 26 juli 2016 från Dan Ivarssons konto gjordes ett inlägg med innehåll som liknade det som inläggen som omfattas av åtalet hade. Till det ska läggas att det har framkommit att Dan Ivarsson gick med i Facebookgruppen ”Stoppa maktmissbruket” redan i augusti 2015, dvs. ett knappt år innan det första inlägget gjordes. Det måste också beaktas att utredningen inte ger något stöd för att det funnits motiv för någon annan person att utge sig för att vara Dan Ivarsson och göra inläggen i hans namn. Slutligen kan det inte bortses från att Dan Ivarsson i polisförhör uppgett att han kan ha skrivit vissa av inläggen. Även om Dan Ivarsson lång tid efteråt kan ha svårigheter att minnas inläggen, föranleder anförda omständigheter slutsatsen att det är styrkt att det var han som gjorde de inlägg som omfattas av åtalet. Dan Ivarssons syfte måste ha varit att uttrycka missaktning i enlighet med vad åklagaren angett. Dan Ivarsson ska således dömas för hets mot folkgrupp vid tre tillfällen. Brotten kan inte anses som ringa.

Straffvärdet motsvarar fängelse i två månader. Det saknas särskild anledning att befara att Dan Ivarsson kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet. Påföljden ska därför bestämmas till villkorlig dom. Med beaktande av att det förflutit lång tid sedan brotten begicks finns det särskilda skäl mot att förena den villkorliga domen med böter.

Eftersom Dan Ivarsson döms för brott med fängelse i straffskalan ska han betala en avgift till brottsofferfonden.

Kostnaderna för offentligt försvar ska med hänsyn till Dan Ivarssons ekonomiska förhållanden stanna på staten.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 11 januari 2021

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Åke Thimfors, hovrättsrådet Charlotte Hallén och tf. hovrättsassessorn Tobias Bremell.

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2020-09-03
meddelad i
Göteborg

Mål nr: B 2235-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

DAN Ewert Ivarsson, 19550405-5210
Grangården 3 Lgh 1002
435 31 Mölnlycke

Offentlig försvarare:

Advokat Mia Sandros
Gaestadius Advokater KB
Västra Hamngatan 20
411 17 Göteborg

Åklagare

Kammaråklagare Viktor Törneke
Åklagarmyndigheten
Göteborgs åklagarkammare Göteborg
Box 129
401 22 Göteborg

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Hets mot folkgrupp, 16 kap 8 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 januari 2019
2016-09-22 -- 2017-06-17 (3 tillfällen)

Ersättning

1. Mia Sandros får ersättning av staten med 4 362 kr. Av beloppet avser 3 490 kr arbete och 872 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

Postadress
404 83 Göteborg

Besöksadress
Ullevigatan 15

Telefon
031-701 10 00

E-post: avdelning1tgg@dom.se
www.goteborgstingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag - fredag
08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har begärt att Dan Ivarsson ska dömas för tre fall av hets mot folkgrupp enligt 16 kap 8 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 januari 2019, med följande gärningsbeskrivningar.

Åtalspunkt 1

Dan Ivarsson har uttalat sig nedsättande om andra folkgrupper än främst den nordiska med syftning på ras, hudfärg, nationellt ursprung, etniskt ursprung och trosbekännelse. Han gjorde detta genom att i Facebookgruppen "Stoppa maktmissbruket" under ett inlägg som handlade om att en muslimsk kvinna som blivit av med jobbet eftersom hon inte ville skaka hand skriva "Dessa jävla parasiter vi släpper in i vårt land. Fy fan". Uttalandet spreds genom att det publicerades på Facebook. Det hände den 22 september 2016 i Sverige.

Dan Ivarsson begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 2

Dan Ivarsson har uttalat sig nedsättande om muslimer med syftning på trosbekännelse. Han gjorde detta genom att i Facebookgruppen "Stoppa maktmissbruket" under ett inlägg som beskriver att Norge utan muslimer/invandrare skulle vara utan överfallsvåldtäkter, knivskärningar, gängskjutningar, moskéer m.m. skriva "Alla länder blir toppen utan dessa äckliga Muslimer. Ja så är det. Leve våra nordiska länder och Vår kultur". Uttalandet spreds genom att det publicerades på Facebook. Det hände den 12 januari 2017 i Sverige.

Dan Ivarsson begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 3

Dan Ivarsson har uttalat sig nedsättande om muslimer med syftning på trosbekännelse. Han gjorde detta genom att i Facebookgruppen "Islams sanna ansikte" under ett inlägg med texten "De mördar sina barn eftersom de vill inte kriga med ISIS. Hände i Mosul, Irak" skriva "Fy fan. Döda alla jävla muslimer". Uttalandet spreds genom att det publicerades på Facebook. Det hände den 17 juni 2017 i Sverige.

Dan Ivarsson begick gärningen med uppsåt.

Dan Ivarsson har förnekat gärningarna.

UTREDNINGEN

Dan Ivarsson har hörts över åtalerna. Åklagaren har även som skriftlig bevisning lagt fram utdrag från Facebook jämte noteringar.

DOMSKÄL

Dan Ivarsson har i huvudsak berättat följande. Det är länge sedan och han minns inte vad han skrev på Facebook 2016 och 2017. Han minns inte eller känner inte till om han varit med i de grupper som påstås. Han har dock inte skrivit aktuella inlägg. Han använde Facebook tidigare men kan inte det längre sedan flera år på grund av sitt dåliga hälsotillstånd och dåliga syn. Han har både gula fläcken och starr och är nästan blind. Det är hans sambo Eva som har hjälpt honom att ibland "puffa" på eller gilla personer på Facebook. Han vet inte hur inläggen hamnat på hans Facebook men han tänker att det kan ha varit "Näthatarna" som kan ha lagt ut inläggen i hans namn. Hans Facebook-konto har också varit kapat flera gånger. Som han minns det kontaktade hans barnbarn honom någon gång 2016 och sa att kontot

vad kapat. Barnbarnet hjälpte honom och han bytte lösenord. Någon gång 2017 upptäckte en amerikansk väninna att hans konto hade kapats igen. De skrev på engelska till varandra, men hans engelska var inte så bra. När någon plötsligt svarade väninnan på mycket välformulerad engelska förstod hon att något inte var rätt och kontaktade honom. Han bytte då återigen lösenord. Sedan dess har det inte varit något problem såvitt han vet. Det stämmer inte att han till polisen har sagt att det kan hända att han skrev inlägget i åtalspunkten 1. När han var hos polisen blev han chokad över att för höra vad som fanns på hans konto. Han kunde själv inte läsa inläggen. Han var också arg på polisen som skulle höra honom om mer än tre år gamla saker. Han är svårt sjuk och han sa till polisen att det var bättre att de sysslade med annat. Det höll tjejen som förhörde honom med om. Han erkände ingenting hos polisen utan uttryckte bara en osäkerhet eftersom det gått så lång tid efter att inläggen skulle ha publicerats. Han har ingenting emot invandrare och har flera vänner med invandrarbakgrund. De inlägg som skrivits är nedsättande mot andra folkgrupper och inget han skulle skriva.

Tingsrättens bedömning

Tingsrätten delar åklagarens bedömning att de inlägg som gjorts på Facebook är uttalanden som uppfyller de objektiva kriterierna för att vara hets mot folkgrupp. Frågan i målet är dock om åklagaren styrkt att det är Dan Ivarsson som uttalat sig i inläggen. Dan Ivarsson har bland annat gjort gällande att någon annan, t.ex. gruppen Näthatarna, gjort inläggen och även att hans konto kapat vid två tillfällen. Dan Ivarsson har namngett sitt barnbarn som enligt honom hjälpte honom vid en av kapningarna. Barnbarnen har dock inte hörts, vare sig under förundersökningen eller i tingsrätten. Av det utdrag ur Facebook som åberopats framgår att utdraget bevisräts av en polis den 18 februari 2019, men denna polis har heller inte hörts i tingsrätten. Någon möjlighet att ställa kontrollfrågor kring Facebook-kontot till polismannen har alltså inte funnits. När det gäller Dan Ivarssons egna uppgifter har han bestämt förnekat att det är han som lagt ut inläggen på Facebook. Att han

tidigare i polisförhör lämnat delvis andra uppgifter bör enligt tingsrätten tillmätas ett lågt bevisvärde. Polisförhöret hölls först tre och ett halvt år efter att det första inlägget publicerades och det framstår därför som förklarligt att Dan Ivarsson i vissa delar varit tveksam och lämnat vaga uppgifter. Sammantaget anser tingsrätten att det finns omständigheter som talar för att det är Dan Ivarsson som skrivit och publicerat inläggen men att den bevisnings som presenterats inte räcker för att det ska anses ställt utom allt rimligt tvivel att så är fallet. Åtalet mot Dan Ivarsson ska därför ogillas i dess helhet.

Övriga frågor

Det belopp som försvararen har begärt ersättning med är skäligt och begäran ska bifallas. Kostnaden för försvaret ska stanna på staten.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 24 september 2020 och ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

Anna Hjort Ööpik

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se